

Årsredovisning 2005

Stiftelsen för Strategisk Forskning

Stiftelsens uppdrag

Stiftelsen för Strategisk Forskning inrättades i januari 1994 efter beslut av riksdag och regering under år 1993. Den erhöll då ett stiftelsekapital om sex miljarder kronor.

Stiftelsen har till uppgift att stödja naturvetenskaplig, teknisk och medicinsk forskning. Stiftelsen skall främja utvecklingen av starka forskningsmiljöer av högsta internationella klass med betydelse för utvecklingen av Sveriges framtida konkurrenskraft.

Stiftelsens verksamhet skall byggas upp successivt på grundval av stiftelsens egna, självständiga bedömningar. Forskningsinsatserna kan avse såväl ren grundforskning som tillämpad forskning samt, inte minst, områden däremellan.

Styrelse

Under 2005 har styrelsen följande sammansättning:

Ordförande: Lena Hjelm-Wallén, f d vice statsminister
Per Andersson, styrelseordförande, SwitchCore AB
Lars Björck, professor, Lunds universitet
Ulla Grönlund, näringslivschef Länsstyrelsen Västerbotten
Göran Johnsson, f d förbundsordförande
Carola Lemne, verkställande direktör, Danderyds sjukhus
Håkan Lane, doktorand, Chalmers tekniska högskola
Lennart Låftman, direktör, vice ordförande
Karin Markides, vice GD, VINNOVA
Birgit Norinder, direktör
Eva Olsson, professor, Chalmers tekniska högskola
Tuula Teeri, professor, Kungliga Tekniska högskolan
Jan Uddenfeldt, direktör Telefon AB LM Ericsson

Fr o m den 1 januari 2006 har styrelsen följande sammansättning:

Ordförande: Lena Hjelm-Wallén, f d vice statsminister
Lars Björck, professor, Lunds universitet
Karin Caldwell, professor Uppsala universitet
Ulla Grönlund, , näringslivschef Länsstyrelsen Västerbotten
Peter Hjalmarsson, doktorand, Linköpings universitet
Göran Johnsson, f d förbundsordförande
Carola Lemne, verkställande direktör, Danderyds sjukhus
Lennart Låftman, direktör, vice ordförande
Christer Ovrén, teknologie doktor, ABB Corporate Research
Tuula Teeri, professor, Kungliga Tekniska högskolan
Jan Uddenfeldt, direktör Telefon AB LM Ericsson

Revisorer

Utsedda av styrelsen

Auktoriserade revisorn Jan-Erik Söderhielm, Ernst & Young

Suppleant: auktoriserade revisorn Magnus Fredmer, Ernst & Young

F d Riksmarskalk Gunnar Brodin,

Chefsrådman Annika Sandström

Förordnade av Riksrevisionen

Auktoriserade revisorn Anita Nilsson, Riksrevisionen

Suppleant: auktoriserade revisorn Filip Cassel, Riksrevisionen

Verkställande ledning

Under 2005

Staffan Normark, verkställande direktör

Björn Brandt, vice verkställande direktör

Anders Sjölund, planeringschef

Fr o m den 1 januari 2006

Lars Rask, verkställande direktör

Björn Brandt, vice verkställande direktör

Anders Sjölund, planeringschef

Av styrelsen och vd anmälda bisysslor

RÄKENSKAPSÅRET 2005

Lena Hjelm-Wallén

- Forum för Levande Historia, ordförande
- Föreningen Vetenskap & Allmänhet, ordförande
- Kommittén för arbetskraftsinvandring, ordförande
- Svenska Afghanistankommittén, ordförande
- Dalhalla, ordförande
- IDEA (internationellt institut för demokrati och val), ordförande
- Grundlagsutredningen, ledamot
- Olof Palmes Internationella Center, ordförande
- Raoul Wallenberg institutet, styrelseledamot

Per Andersson

- SwitchCore AB, styrelseordförande
- Mitrionics AB, styrelseordförande
- GoalArt AB, styrelseordförande
- Interactive Institute AB, styrelseledamot
- PALE Maritime Networks, VD

Lars Björck

- Crafoordska Stiftelsens vetenskapliga råd, medlem
- Hansa Medical AB, forskningssamarbete

Ulla Grönlund

- Stiftelsen Nils och Dorti Troëdssons forskningsfond, styrelseledamot
- Växjö universitet, styrelseledamot

Göran Johnsson

- Fjärde AP-fonden, ledamot
- FöreningsSparbanken AB, ledamot
- Europeiska Metallfederationen, vice ordförande
- Internationella Metallfederationen, ledamot
- LO:s styrelse, ledamot
- Nordiska Metall, vice ordförande
- Socialdemokratiska Arbetarepartiets verkställande utskott, suppleant
- Stiftelsen Kvinnoforum, ledamot
- Blekinge Tekniska Högskola, ambassadör

Carola Lemne

- Getinge AB, styrelseledamot
- Apoteket AB, styrelseledamot
- K//SLLSs ALF-beredningsgrupp för forskning och utveckling, ordförande
- BB Stockholm AB, styrelseledamot
- Industrifondens Scientific Advisory Board, medlem

Håkan Lane

- Sveriges Doktorander, andre vice ordförande

Lennart Låftman

- Intervallor AB
- Stiftelsen Centrum för Molekylärmedicin
- Petrus och Augusta Hedlunds Stiftelse
- Dalademokraten
- Plena AB
- Stadshagen Fastighet AB
- Stiftelsen framtidens kultur
- Vattenfalls pensionsstiftelse
- Telia Sonera

Karin Markides

- Luleå tekniska universitet, ledamot av strategisk utvärderingsgrupp
- VINNOVA, vice GD
- IVA's avdelning IV, vice ordförande
- Svenska masspektrometrisällskapet inom Kemistsamfundet, ordförande
- Expert vid utvärdering inom EU's 6:e ramprogram
- STINT, utvärderare för kemi

Birgit Norinder

- Probi AB, ledamot
- Photocure ASA, Oslo, ledamot
- Antisoma Plc, London, ledamot
- In Dex Pharmaceuticals AB, ordförande

Eva Olsson

- Ämnesrådet för naturvetenskap och teknik vid VR, ledamot, vice ordförande
- Samrådsgrupp för forskning och utveckling vid SP, ledamot
- Svenska keraminstitutet AB, styrelseledamot
- Scandinavian Society for Electron Microscopy - The Nordic Microscopy Society, President
- Chalmers University of Technology, Director of MACH

Tuula Teeri

- VR-NT-rådet, ersättare, ansvarig observatör
- VINNOVA, ledamot, programkommitté / Gröna Material
- Institutet för Framtidsstudier, styrelseledamot
- Bo Rydin Stiftelse, styrelseledamot
- Fakultetsnämnd, KTH, lärarrepresentant (ledamot)
- SweTree Technologies AB, Vetenskapligt Råd, ledamot
- SweTree Technologies AB, styrelseledamot

Jan Uddenfeldt

- Stiftelsen Electrum, ordförande
- KTH, styrelseledamot
- Auto AB, styrelseledamot

Staffan Normark, verkställande direktör t o m december 2005

- INNATE Pharmaceuticals, ordförande i vetenskapliga rådet
- Karolinska Investment Fund, ledamot av vetenskapliga rådet
- Inter-Cell Österrike, vetenskaplig rådgivare

RÄKENSKAPSÅRET 2006

Lena Hjelm-Wallén

- Svenska Afghanistankommittén, ordförande
- Olof Palmes Internationella Center, ordförande
- IDEA, ordförande
- Dalhalla, ordförande
- European Forum for Democracy and Solidarity, ordförande
- Arbetskraftsinvandringskommittén (parlamentarisk), ordförande
- Forum för Levande Historia, ordförande
- Grundlagsutredningen, ledamot
- Raoul Wallenberg Institutet, styrelsemedlem
- International Crisis Group, styrelsemedlem

Lars Björck

- Hansa Medical AB, rådgivare samt vetenskapligt samarbete

Karin Caldwell

- Uppsala universitet, sektionsdekan för kemiområdet
- Högskolan i Kalmar, utomstående ledamot av teknisk-naturvetenskapliga fakultetsnämnden

Ulla Grönlund

- Stiftelsen Nils och Dorti Troëdssons forskningsfond, styrelseledamot
- Växjö universitet, styrelseledamot

Peter Hjalmarsson

- Fakultetsstyrelsen för medicinsk fakultet, Linköpings universitet, studeranderepresentant
- Styrgruppen för CIRC, Cardiovascular Inflammation Research Center, Linköpings universitet, studeranderepresentant
- Styrgruppen för Junior Faculty vid medicinsk fakultet, Linköpings universitet, studeranderepresentant

Göran Johnsson

- Exportkreditnämnden, 1:e vice ordförande
- Fjärde AP-fonden, styrelseledamot
- Stockholm Business Region AB, styrelseledamot
- IQ-Initiativet, styrelseledamot
- Stiftelsen Kvinnoforum, styrelseledamot
- FöreningsSparbanken AB, styrelseledamot
- VINNOVA MERA-projektet, rådgivare
- Blekinge Tekniska Högskola, ambassadör
- Region Blekinge (Blekingeaktionen)

Carola Lemne

- Getinge AB, styrelseledamot
- Apoteket AB, styrelseledamot
- KI forskarstyrelse – representerar SLL, adjungerad ledamot
- Industrifondens Life Science Advisory Board, medlem

Lennart Låftman

- Intervalor AB
- Stiftelsen Centrum för Molekylärmedicin
- Petrus och Augusta Hedlunds Stiftelse
- Dalademokraten
- Plena AB
- Stadshagen Fastighet AB
- Stiftelsen framtidens kultur
- Vattenfalls pensionsstiftelse
- Telia Sonera
- Erik Penser fonder

Tuula Teeri

- Bo Rydins Stiftelse, styrelseledamot
- Woodheads AB, styrelseledamot
- Institutet för Framtidsstudier, styrelseledamot
- SweTreeFiberzyme AB, styrelseledamot
- VINNOVA programråd Gröna Material, ledamot
- VR/NT-rådet, ledamot
- SweTree Technologies AB, ledamot SAC
- SweTreeFiberzyme AB, konsultuppdrag

Jan Uddenfeldt

- KTH, styrelseledamot
- Styrelsen för Stiftelsen Electrum, ordförande

Christer Ovrén

- inga anmälda bisysslor

Lars Rask, verkställande direktör fr o m januari 2006

- inga anmälda bisysslor

Verksamheten under 2005

Stiftelsens verksamhet har, liksom föregående år, i hög grad präglats av arbetet med strategiska forskningscentra, den enskilt största utlysning stiftelsen genomfört. Härutöver har ett antal ramanslags- och individuella utlysningar slutförts bl a innefattande några nya anslagsformer inriktade mot stöd till postdoktorer. Året har också i stor utsträckning inneburit beredningsarbete för en förnyad och utvecklad verksamhet i form av en ny strategi som kommer att slutligt fastställas under 2006. En ny verkställande direktör, Lars Rask, som tillträdde den 1 januari 2006, har vidare rekryterats under året.

Stiftelsens budget 2005 fastställdes i december 2004 till 509 milj kr, vilket i stort innebär samma nivå som de två föregående åren (500 milj kr). Av beloppet avser 463 milj kr stiftelsens forskningsstöd. Resterande medel är administration, beredning och kapitalförvaltningskostnader. I mars 2005 framlade regeringen sin forskningsproposition för budgetåren 2005 – 2008 med en permanent nivåhöjning om 2,3 miljarder kr men där förstärkningarna i huvudsak avser åren 2007 och 2008. Stiftelsens styrelse förde under våren 2005 diskussioner om det aktuella resursläget för svensk strategisk forskning utgående från pågående utfasning av tidigare insatser samt behovet av nya insatser för yngre forskare och för en kraftfull satsning på strategiska centra. Styrelsen beslöt baserat på diskussionen att engångsvis skjuta till 400 milj kr för en rad insatser som kunde genomföras med kort ställtid. Programmet för strategiska forskningscentra ökades således med 200 milj kr till 800 milj kr. Pågående program inom materialvetenskap och IT-forskning bereddes tillfälle att söka om förlängningsanslag (120 milj kr). Stiftelsens olika program för yngre forskare tillfördes 60 milj kr. Det planerade forskningsprogrammet för svensk processindustri utökades med 20 milj kr till 60 milj kr.

Budgeten för 2006 har fastställts till 550 milj kr och tentativt räknar stiftelsen med samma anslagsnivå även för de två följande åren.

Efter nära två års omfattande beredningsarbete fattade styrelsen i december 2005 beslut om att inrätta 18 strategiska forskningscentra med sin bas vid tio olika universitet och högskolor. Verksamhetsområdena spänner över huvuddelen av stiftelsens samlade ansvarsområde inom naturvetenskap, teknik och medicin. Exempel på aktuella områden är förbränningsteknik, funktionsgenomik, hjärt-kärlsjukdomar, tillämpad matematik, biomembranforskning, vaccinforskning och antennteknik. Arbetet har samordnats av en beredningskommitté med tre paneler. Hösten 2004 fick stiftelsen in 230 ansökningar från ledande forskargrupper i landet och i en tvåstegsprocess utvaldes med hjälp av fler än 70 utländska vetenskapliga experter 18 centra med vardera upp till 45 milj kr i anslag för fem års forskning.

TVå nya program med fokus på postdoktorer har inrättats. Ingvar Carlsson Award, uppkallat efter stiftelsens tidigare ordförande, förre statsministern Ingvar Carlsson, riktar sig mot yngre hemvändande postdoktorer med ambition att starta en självständig och nyskapande forskningsverksamhet. Utgående från 103 ansökningar beviljades tolv forskare ett anslag om 2,9 miljoner kr vardera samt ett personligt stipendium om 100 000 kr. Ett postdoktoralt program inom tillämpad nanovetenskap och nanoteknik inrättades där fem konsortier och en programkommitté anvisades 80 miljoner kr för fem års forskning. Ansökningarna täcker stora delar av nanoområdet med viss tonvikt på nanomaterial med tillämpningar inom medicinsk teknik, bioteknik eller medicin.

Samarbetet med andra forskningsfinansiärer har fortsatt och vidareutvecklats. Till sammans med VINNOVA och KK-stiftelsen satsar stiftelsen på ett tre plus treårigt program för att utveckla och kvalitetshöja verksamheten vid de svenska forskningsinstituterna med tonvikt på ett utökat samarbete både med universitet och högskolor och med industrin. Programmet administreras av VINNOVA som satsar hälften av medlen medan stiftelsen och KK-stiftelsen vardera satsar en fjärdedel, sammanlagt högst 240 miljoner kr. Till detta kommer omfattande medel från samverkande industri. I samarbete med Vetenskapsrådet och VINNOVA planeras en utlysning inom området medicinsk teknik som föregås av en omfattande internationell utvärdering av svensk forskning inom området. I samarbete med en rad forskningsfinansiärer och med viss samordning av Invest in Sweden Agency (ISA) har under året seminarier genomförts för potentiella satsningar och utlysningar inom olika områden. Gemensamma insatser inom områdena kroniska inflammationer och visualisering diskuteras ofta mellan stiftelsen, VINNOVA och andra stiftelser.

Stiftelsen har bibehållit sin höga beredskap att snabbt fatta beslut om olika akuta åtgärder i speciella situationer. Sveriges lantbruksuniversitet har utlovats bidrag för att behålla en världsledande feromonforskare i Sverige. Stiftelsen har beslutat om ett betydande bidrag för att stödja lokaliseringen av ett sekretariat för global koordinering av forskning i neuroinformatik i Sverige och OECD har därefter beslutat att förlägga sekretariatet till Karolinska Institutet. Stiftelsen har också beviljat ett stöd om sex miljoner kr för att utveckla det svenska tvillingregistret.

Det internationella samarbetet i form av gemensamma program som involverar forskargrupper i Finland, Storbritannien, Kanada och Japan har fortsatt. Ett nytt samarbete med kinesiska forskargrupper inom fotonik har beviljats stöd och diskussioner om ett ytterligare utvecklat samarbete med Kina har inletts.

Stiftelsen följer noga upp och utvärderar regelbundet den stödda verksamheten. Tiden är nu mogen för att genomföra den samlade utvärderingen av den första generationen av program som nu i allmänhet är avslutade. Under hösten har tre externa professionella organisationer, efter upphandling, kontrakterats att genomföra utvärderingar av

ett antal program i form av fallstudier. Dessa kommer att redovisas under 2006. Under året genomfördes också två utvärderingar som mer är inriktade på stiftelsens interna arbete. Det gäller dels genomförandet av programmet framtidens forskningsledare (INGVAR) där beredningsprocess och ledarskapsprogram utvärderats med positiva omdömen, dels en utvärdering av arbetsformen i programmet ProViking som redovisades i januari 2006. Utvärderingarna kommer att ingå som ett viktigt underlag för stiftelsens fortsatta arbete med och genomförande av den nya strategin som nämns ovan. Härutöver har stiftelsens äldsta strategiska centra, de första tolv inom livsvetenskap och mikroelektronik halvtidsutvärderats.

Den 30 juni 2005 avyttrade stiftelsen det egna dotterbolaget Interaktiva Institutet till Svenska IT-institutet (SITI) som ingår i den större forskningsinstitutsstruktur som kontrolleras av statens och KK-stiftelsens holdingbolag IRECO tillsammans med deltagande företag. Stiftelsen har i samband med överlåtelsen lämnat ett bidrag till Interaktiva Institutets verksamhet 2007 och 2008 på sammanlagt 50 milj kr till vilket också lagts ett aktieägartillskott av 7,5 milj kr.

Den av styrelsen tillsatta ad hoc-gruppen av styrelseledamöter som utarbetat ett förslag till nytt strategidokument redovisade under hösten sitt preliminära dokument för styrelsen. Detta har därefter remitterats till stiftelsens kollegium för synpunkter. Förslaget innebär ett antal förändringar i det fortsatta arbetet. Det medför exempelvis förstärkta och tydliggjorda krav vad gäller tillämpbarhet av den stödda forskningen samt att anslagsmottagare skall utarbeta en plan för hur forskningsresultaten skall komma till nytta. Mer långsiktiga stiftelseinsatser skall redan vid beslut förutsätta en fortsättning och utveckling med annan finansiär. Några nya insatsformer för att främja rörlighet, både innehållsligt och geografiskt samt inte minst mellan akademi och industri föreslås också. Slutligt beslut om den nya strategin kommer att fattas under 2006.

I planeringen för den närmaste framtiden ligger en tredje utlysning av programmet för framtidens forskningsledare (INGVAR), en utlysning för att främja tillväxt och utveckling i svensk processindustri samt utlysningar i medicinsk teknik, kroniska inflammationer och visualisering samt förebereelser för en kommande stor utlysning motsvarande det nu pågående forskningsprogrammet kring strategiska forskningscentra. Stiftelsen måste också bibehålla en rörelsefrihet för att snabbt kunna svara mot olika uppkommande, idag inte tydliggjorda, behov.

1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Beslutade anslag (milj kr):											
9	323	962	1 464	1 075	1 030	841	790	597	444	444	778
Totalt utbetalt (milj kr):											
11	26	178	452	795	754	1 036	911	734	798	595	647

Den ekonomiska förvaltningen

Stiftelsens samlade förmögenhet utvecklades starkt under 2005. Den totala avkastningen utgjorde 21,8 % vilket förklaras, förutom av en god utveckling på världens aktiemarknader, också av en väl avvägd allokering mellan marknader och tillgångsslag. I relation till den låga riskfria räntan (SSVX 180 d 1,9 %) uppgår överavkastningen till 19,9 procentenheter. Den svenska börsen steg under året med 36,7 % (SIXPRX). De internationella börserna steg räknat i svenska kronor ca 32 %.

Stiftelsens kapital utgjorde vid årets början 8 863 milj kr och vid årets slut 10 047 milj kr, en ökning med 13 %. Uttagen under året utgjorde 649 milj kr.

Stiftelsens totala portfölj hade vid årets slut följande sammansättning och motsvarande siffror för årets början redovisas inom parentes. Aktieandelen utgjorde 57 % (52), det räntebärande kapitalet var 34 % (41) och andelen specialfonder var 9 % (7). Alla räntebärande placeringar var denominerade i svenska kronor.

Stiftelsens kapitalutskott avgör allokering mellan tillgångsslag och regioner inom de ramar som styrelsen fastställer. De tillgångsslag och regioner som stiftelsens kapital är placerat i är svenska räntebärande värdepapper, svenska aktier, specialfonder, europeiska aktier, amerikanska aktier, japanska aktier och sydostasiatiska aktier. Kapitalutskottet har under året minskat aktieinnehaven till förmån för ökad andel ränteplaceringar. Detta har motverkats av de ökande aktiekurserna varför aktieandelen trots detta ökat, vilket bäst illustreras i nedanstående tabell.

<i>Tillgångsslag</i>	<i>Kapitalet</i> <i>31 dec 2004</i> <i>(%)</i>	<i>Kapitalet</i> <i>31 dec 2005</i> <i>(%)</i>
Svenska räntebärande	41	34
Svenska aktier	37	39
Specialfonder	7	9
Västeuropeiska aktier	1,3	1,6
Östeuropeiska aktier exkl Ryssland	0	1,3
Amerikanska aktier	1,1	1,3
Japanska aktier	5,6	7,3
Övriga Asien aktier	6,3	6,2

Under våren 2005 gjordes en ny investering i en Östeuropeisk aktiefond som investerar i de nya EU-medlemsländerna men inte i Ryssland. I övrigt har inga regionala omallokeringar av medel gjorts under huvuddelen av 2005. I december beslöt dock utskottet att minska aktieexponeringen i Sverige och i Sydostasien och en ny svensk specialfond tillkom.

Stiftelsens räntebärande portfölj består endast av värdepapper i svenska kronor. Avkastningen under 2005 var 4,3 % (SSVX 180 d 1,88 %). Under året gjordes en viss omfördelning mellan förvaltarna bl a genom avveckling av en förvaltare och två investeringar, dels i en ny företagsobligationsfond, dels i en ny svensk räntefond. I december ökades räntexponeringen.

Stiftelsens svenska aktieportfölj, förvaltd av fyra externa förvaltare, till vilken kommer en direktägd aktieportfölj, har under året avkastat 35 % (index SIXPRX 36,7 %). En omfördelning av medel innebärande en utjämning av förvaltat belopp mellan förvaltarna gjordes under året. I december gjordes en minskning av det svenska aktieinnehavet till förmån för ränte- och specialfondsplaceringar. I enlighet med beslut av stiftelsens styrelse i november 2004 har kapitalutskottet i början av året investerat i en direktägd aktieportfölj bestående av aktier i åtta stabila svenska företag med hög förväntad direktavkastning. Investeringen har varit mycket lyckosam (42,6 % mot börsindex 36,7 %). Marknadsvärdet av denna utgjorde vid årets slut 537 milj kr.

Stiftelsens innehav av specialfonder bestod vid årets slut av fem svenska hedgefonder. Avkastningen utgjorde i genomsnitt 7 % med stor variation mellan de individuella fonderna. En hedgefond i form av en fond i fond tillkom under året.

Den övervägande delen av stiftelsens förmögenhet är som framgått ovan investerad i värdepapper i svenska kronor. Den utländska exponeringen, helt bestående av aktier, utgjorde vid årets slut 18 % mot 14 % vid årets början. Ökningen föranleds av mycket god kursutveckling mot en försvagad svensk krona samt en ny investering i en Östeuropeisk aktiefond.

Stiftelsens väst- resp östeuropeiska aktieinnehav förvaltas vart och ett av en förvaltare. Avkastningen i Västeuropa utgjorde 34,2 % (MSCI Europa 31,7 %) och i Östeuropa 27,3 % (index 20,3 %) där den senare endast omfattar sju månader.

Den i förhållande till världsindex mycket begränsade amerikanska (USA) aktieportföljen bestående av en skiltad indexportfölj har under året avkastat 30,3 % (MSCI USA/ S & P 500 25,6 %). En stor del av denna avkastning förklaras dock av att den svenska kronan tappat cirka 20 % mot USA-dollar under året. Mätt i dollar har den amerikanska börsen utvecklats måttligt under året.

De i förhållande till världsindex större fyra asiatiska aktieportföljerna har utvecklats väl både i absoluta och relativa termer. De två japanska aktiefonderna har utvecklats mycket olika (56 % resp 42 %, index 50 %) liksom de sydasiatiska fonderna (51 % resp 36 %, index 45 %). I december minskades de sydasiatiska portföljerna till förmån för ökad ränteandel.

För kapitalförvaltningen tillämpas följande riktlinjer:

- Förvaltningen skall i första hand syfta till tillväxt av kapitalet.
- Stiftelsens medel får inte placeras i fastigheter eller direktlån.
- Svenska förvaltare placerar i svenska värdepapper och internationella förvaltare i aktier på den marknad stiftelsen bestämmer.
- Stiftelsen beslutar själv om avvägningen mellan aktier och räntebärande placeringar.
- De svenska placeringarna får till högst 10 procent av sitt marknadsvärde utgöras av värdepapper från en och samma utfärdare. De får vidare motsvara högst fem procent av röstvärdet för samtliga aktier i ett och samma aktiebolag.

Förvaltningen av kapitalet skall bedrivas under rimligt risktagande och på ett konservativt och balanserat sätt i syfte att säkerställa en tillfredsställande avkastning med låga förvaltningskostnader och hög administrativ effektivitet. Avkastningen på kapitalet definieras som tillväxt och räntor/utdelningar sammantaget. Grundtesen, baserad på historiska observationer, är att aktier på lång sikt ger en bättre avkastning än räntebärande placeringar. Samtidigt som aktier på lång sikt är att föredra som placeringsform, är aktiemarknaden tid efter annan utsatt för mycket stora värdesvängningar. Detta förhållande leder till att en del av förmögenheten bör placeras i räntebärande instrument, för att inte stiftelsen skall riskera att påtvingas förlustbringande aktieförsäljningar för att få fram nödvändig likviditet i ett läge då aktiemarknaden är lågt värderad. Målsättningen är att vid varje tillfälle ha placerat i räntebärande instrument ett belopp som i stort motsvarar de närmaste fem årens förväntade utbetalningar.

Under styrelsen ansvarar ett kapitalutskott med fem ledamöter för den direkta styrningen av förvaltningen. Stiftelsen har härutöver inte byggt upp någon egen kompetens för kapitalförvaltningen. Kapitalförvaltningstjänster upphandlas av ett antal professionella kapitalförvaltare. Vid slutet av 2005 förvaltades kapitalet av sju svenska aktie- eller ränteförvaltare, fem specialfonder samt åtta internationella banker. En portfölj är direktägd.

Stiftelsens styrelse har under 2005 bekräftat de etiska och miljömässiga riktlinjer som tidigare fastlagts för stiftelsens kapitalförvaltning. En ny preciserad instruktion för etik och miljö i kapitalförvaltningen fastställdes i september.

Kapitalutskottet har under år 2005 haft följande sammansättning:

Olof Sjöström, direktör, ordförande

Björn Brandt, vvd i stiftelsen

Björn Franzon, vvd Fjärde AP-fonden

Cecilia Hermansson, prognoschef, Föreningssparbanken

Lennart Låftman, direktör, styrelseledamot i stiftelsen

Sammanfattningsvis kan förvaltningsresultatet för 2005 bedömas som framgångsrikt. Trots höga och ökande åtaganden och utbetalningar av forskningsstöd har kapitalets värde vuxit kraftigt under året. Stiftelsens stadga ger styrelsen frihet att besluta om stiftelsens livstid och både den tidigare fastlagda strategin och den strategi som föreslås för framtiden innebär inget beslut om evigt liv men en avsikt att stiftelsen skall fortsätta att vara en stark svensk forskningsfinansierare in i 2020-talet. Trots att konjunkturen i Sverige och centrala andra länder ser ut att fortsätta att vara stark, föreligger en rad risker som kan medföra kursfall. Sådana riskfaktorer är exempelvis en avmattning av konjunkturen, det amerikanska budgetunderskottet, risken för en fastighetsbubbla, ränteuppgång och andra svårbedömda faktorer, t ex terrorism och pandemirisker. Perioder av kraftigt stigande börskurser bryts alltid förr eller senare och det är därför motiverat att ha en beredskap för att så långt möjligt undvika kapitalförluster och därmed följande krav på nedskärningar av forskningsstödet. Stiftelsens kapitalutskott har mot denna bakgrund under inledningen av 2006 fortsatt de riskbegränsande åtgärder som vidtogs i slutet av 2005. Aktieandelen har således minskats ytterligare. Bedömningen är att avkastningen 2006 förväntas bli väsentligt lägre än 2005 och att stiftelsen har anledning iakttä försiktighet både vad gäller kapitalplacering och utbetalningsåtaganden för att garantera en lång livstid och hålla en jämn utbetalningsprofil till förmån för framtida svensk strategisk forskning.

Resultat- och kapitaldispositioner

Balanserat resultat skall bli en buffert i den mån nedskrivningar i framtiden kan behöva göras av det bokförda värdet på stiftelsens kapital.

Stiftelsen är begränsat skattskyldig då dess ändamål är forskning.

För skattebefrielse skall enligt gällande praxis minst 80 % av kapitalets avkastning exklusive realisationsresultat användas för stiftelsens ändamål.

Begränsad skattskyldighet enligt inkomstskattelagen (7 kap 3 §) förutsätter att tre krav är uppfyllda. Ändamåls-, verksamhets- och fullföljdskraven. Stiftelsen uppfyller alla tre kraven och beskattas därför inte för kapitalinkomst och förmögenhet.

Redovisat årsresultat för år 2005 uppgår till 703 377 kkr. Under året har anslag beviljats för 778 018 kkr vilket har minskat balanserat resultat (se not 18).

Resultaträkning

Resultaträkning (tkr)	Not	2005	2004
<i>Stiftelsens intäkter</i>			
Aktieutdelningar		129 321	120 336
Ränteintäkter	2	136 828	160 882
Resultat från övriga finansiella anläggningstillgångar	12,13,14	<u>480 731</u>	<u>399 426</u>
<i>Summa intäkter</i>		<i>746 880</i>	<i>680 644</i>
<i>Stiftelsens kostnader</i>			
Finansiella omkostnader	3	-10 206	-9 520
Administrationskostnader	10	-10 051	-9 952
Övriga externa kostnader	4	-8 018	-4 921
Personalkostnader	5,6,7,8,9	-14 902	-12 025
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar	1,11	<u>-326</u>	<u>-511</u>
<i>Summa kostnader</i>		<i>-43 503</i>	<i>-36 929</i>
<i>Redovisat årsresultat</i>		<i>703 377</i>	<i>643 715</i>

Balansräkning

Balansräkning (kk)	Not	2005-12-31	2004-12-31
<i>Tillgångar</i>			
<i>Anläggningstillgångar</i>			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Inventarier	11	447	494
		447	494
 <i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Aktier i dotterbolag	13	-	100
Aktier och andra andelar	14	5 164 245	4 449 943
Obligationer	15	<u>2 705 326</u>	<u>3 219 825</u>
		7 869 571	7 669 868
 <i>Summa anläggningstillgångar</i>		 <i>7 870 018</i>	 <i>7 670 362</i>
 <i>Omsättningstillgångar</i>			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Fordringar hos koncernföretag		-	11 636
Övriga fordringar		6 051	2 338
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	16	<u>46 163</u>	<u>56 318</u>
		52 214	70 292
 <i>Kortfristiga placeringar</i>			
Kortfristiga placeringar	17	<u>306 611</u>	<u>354 488</u>
		306 611	354 488
 <i>Kassa och bank</i>		 <u>232 311</u>	 <u>321 127</u>
		232 311	321 127
 <i>Summa omsättningstillgångar</i>		 <i>591 139</i>	 <i>745 907</i>
 <i>Summa tillgångar</i>		 <i>8 461 154</i>	 <i>8 416 269</i>

Balansräkning

Balansräkning (kk)	Not	2005-12-31	2004-12-31
Eget kapital och skulder			
<i>Eget kapital</i>	18		
Stiftelsekapital		6 000 000	6 000 000
Balanserat resultat		<u>200 385</u>	<u>275 026</u>
<i>Summa eget kapital</i>		<i>6 200 385</i>	<i>6 275 026</i>
<i>Långfristiga skulder</i>			
Beviljade ej utbetalda anslag		<u>2 250 499</u>	<u>2 084 972</u>
<i>Summa långfristiga skulder</i>		<i>2 250 499</i>	<i>2 084 972</i>
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Leverantörsskulder		1 645	894
Övriga skulder		970	47 622
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	19	<u>7 655</u>	<u>7 755</u>
<i>Summa kortfristiga skulder</i>		<i>10 270</i>	<i>56 271</i>
<i>Summa eget kapital och skulder</i>		<i>8 461 154</i>	<i>8 416 269</i>
Ställda panter		Inga	Inga
Ansvarförbindelser		Inga	Inga

Noter

Noter (belopp i kkr)

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

Not 1 **Redovisningsprinciper**

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd, om inget annat framgår av nedanstående.

Lämnat aktieägartillskott har redovisats som beviljade anslag.

Värderingsprinciper

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

Värdepapper som är anläggningstillgångar är värderade enligt portföljmetoden. Det innebär nedskrivning av bokfört värde från anskaffningsvärde till marknadsvärde för portföljen som helhet.

Avskrivning på materiella anläggningstillgångar

Avskrivningar enligt plan grundas på anskaffningsvärden och fördelas över den beräknade ekonomiska livslängden, datorer 3 år, maskiner och inventarier 5 år.

Fordringar

Fordringar är redovisade till belopp varmed de beräknas inflyta.

	2005	2004
<i>Not 2</i> Ränteutäkter		Bank
	3 684	5 141
Penningmarknadsinstrument	12 256	18 451
Obligationer	<u>120 889</u>	<u>137 290</u>
	136 828	160 882
<i>Not 3</i> Finansiella omkostnader		
Fondförvaltningsarvode	7 425	8 116
Depåavgift	6 22	985
Räntekostnader	79	56
Övriga finansiella kostnader	<u>2 080</u>	<u>363</u>
Summa	10 206	9 520
<i>Not 4</i> Övriga externa kostnader	2005	2004
Arvoden arbetsgrupper och utvärderare	6 201	4 143
Övriga externa kostnader	<u>1 817</u>	<u>778</u>
Summa	8 018	4 921
<i>Not 5</i> Medelantalet anställda		
Kvinnor	43% 6	43% 6
Män	57% 8	57% 8
Totalt	14	14

	2005	2004
Not 6 Löner, ersättningar, sociala avgifter och pensionskostnader		
<i>Styrelsen och verkställande direktören</i>		
- löner och ersättningar	1 414	1 435
- sociala avgifter	539	542
- pensionskostnader	<u>331</u>	<u>301</u>
	2 284	2 278
<i>Pension till VD utgår enligt den statliga pensionsplanen PA91-E</i>		
<i>Övriga anställda</i>		
- löner och ersättningar	6 244	5 752
- sociala avgifter	2 854	2 331
- pensionskostnader	<u>3 520</u>	<u>1 664</u>
	12 618	9 747
<i>Stiftelsen totalt</i>	14 902	12 025

Not 7 Avtal om avgångsvederlag

VD är förordnad vid stiftelsen fr o m 1 januari 2006 t o m 30 december 2011 med en ömsesidig uppsägning om 6 månader. Vid uppsägning från stiftelsens sida är VD, utöver uppsägningslön, berättigad till ett avgångsvederlag motsvarande tolv månadslöner. Avgångsvederlaget utbetalas månadsvis med 1/12 i taget med början i samband med att anställningen upphör. Från avgångsvederlaget skall avräknas kontanta ersättningar från ny verksamhet.

Not 8 Upplysning om sjukfrånvaro

Total sjukfrånvaro	0,8 %	2,0 %
--------------------	-------	-------

Not 9 Könsfördelning i styrelse och företagsledning

	2005		2004	
	Antal		Antal	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Styrelse	7	6	7	6
Företagsledning	0	3	0	3

Not 10 Administrationskostnader

	2005	2004
Revision och konsultation	345	384
Redovisningskonsultation	455	440
Övriga konsulttjänster	1 130	1 298
Lokalkostnader	4 120	4 089
Resor och traktamenten	634	411
Marknadsinformation	848	1 305
Övrigt	<u>2 519</u>	<u>2 025</u>
<i>Summa</i>	10 051	9 952

	2005	2004
<i>Not 11</i> Inventarier		
Ingående anskaffningsvärden	4 608	4 441
Årets anskaffningar	279	167
Försäljningar / utrangeringar	<u>-1</u>	<u>-</u>
<i>Utgående anskaffningsvärden</i>	<i>4 886</i>	<i>4 608</i>
Ingående avskrivningar	-4 114	-3 603
Försäljningar / utrangeringar	1	-
Årets avskrivningar	<u>-326</u>	<u>-511</u>
<i>Utgående avskrivningar</i>	<i>-4 439</i>	<i>-4 114</i>
<i>Bokfört restvärde enligt plan</i>	<i>447</i>	<i>494</i>

Not 12 **Resultat från övriga finansiella anläggningstillgångar**

	2005		
	Vinster	Förluster	Netto
Obligationer	54 501	-9 583	44 918
Aktier	399 872	-93 613	306 258
Övriga värdepapper	7 382	-	7 382
Fondandelar	122 671	-	122 671
<i>Summa</i>	<i>584 426</i>	<i>-103 197</i>	<i>481 229</i>
Återföring av nedskrivning			-
Valutakursförluster			<u>-498</u>
<i>Summa</i>			<i>-498</i>
<i>Totalt</i>			<i>480 731</i>
	2004		
	Vinster	Förluster	Netto
Obligationer	37 968	-4 144	33 824
Aktier	180 607	-64 474	116 133
Övriga värdepapper	31 608	0	31 608
Fondandelar	9	-205	-196
<i>Summa</i>	<i>250 192</i>	<i>-68 823</i>	<i>181 369</i>
Återföring av nedskrivning			218 091
Valutakursförluster			<u>-34</u>
<i>Summa</i>			<i>218 057</i>
<i>Totalt</i>			<i>399 426</i>

Not 13 **Andelar i dotterföretag**

Bolaget har avyttrats under året, vilket beskrivs i förvaltningsberättelsen. Avyttringen har inte medfört någon resultat effekt.

Not 14 **Aktier och andelar**

	2005
Ingående anskaffningsvärden	4 449 943
Årets anskaffningar	4 528 181
Försäljningar	<u>-3 813 879</u>
Utgående anskaffningsvärden	5 164 245

Bokfört värde 5 164 245

	Bokfört värde	Marknadsvärde
Svenska aktier	2 936 558	3 776 232
Fondandelar	<u>2 227 687</u>	<u>2 956 668</u>
<i>Summa aktier och andelar</i>	5 164 245	6 732 900

Not 15 **Obligationer**

	2005
Ingående anskaffningsvärden	3 219 825
Årets anskaffningar	4 180 737
Försäljningar	<u>-4 695 236</u>
Utgående anskaffningsvärden	2 705 326

	Bokfört Värde	Marknadsvärde
Obligationer	2 705 325	2 781 530
Upplupna räntetäckter obligationer	<u>43 213</u>	
<i>Summa obligationer</i>	2 748 539	2 781 530

Not 16 **Förutbetalda kostnader upplupna intäkter**

	2005	2004
Förutbetalda kostnader	2 950	1 396
Upplupna obligationsräntor	<u>43 213</u>	<u>54 922</u>
<i>Summa</i>	46 163	56 318

<i>Not 17</i>	Kortfristiga placeringar	Bokfört värde	Marknadsvärde
	Penningmarknadsinstrument	<u>306 611</u>	<u>306 611</u>
	<i>Summa kortfristiga placeringar</i>	306 611	306 611

Not 18 **Eget kapital**

	Stiftelsekapital	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt eget kapital
Ing. balans	6 000 000	-368 689	643 715	6 275 026
Omföring årets resultat		643 715	-643 715	-
Redovisat årsresultat		703 377	703 377	
Beviljade anslag		-778 018		-778 018
<i>Utg. balans</i>	<i>6 000 000</i>	<i>-502 992</i>	<i>703 377</i>	<i>6 200 385</i>

Not 19 **Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter**

	2005	2004
Upplupna personalkostnader	2 937	3 124
Förvaltararvoden	4 404	4 322
Övriga upplupna kostnader	<u>314</u>	<u>309</u>
<i>Summa</i>	<i>7 655</i>	<i>7 755</i>

Stockholm den 28 april 2006

Lena Hjelm-Wallén
ordförande

Lennart Låftman
vice ordförande

Lars Björck

Karin Caldwell

Ulla Grönlund

Peter Hjalmarsson

Göran Johansson

Carola Lemne

Christer Ovrén

Tuula Teeri

Jan Uddenfeldt

Lars Rask
Verkställande direktör

Revisionsberättelse

Till styrelsen i Stiftelsen för Strategisk Forskning
Org.nr 802017-9191

Vi har granskat årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i Stiftelsen för Strategisk Forskning för år 2005. Det är styrelsens och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att årsredovisningslagen tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen och verkställande direktören gjort när den upprättat årsredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen. Vi har granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i stiftelsen för att kunna bedöma om styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot stiftelsen, om skäl för entledigande föreligger eller om ledamot eller verkställande direktören på annat sätt handlat i strid med stiftelselagen eller stiftelseförordnandet. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en rättvisande bild av stiftelsens resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Styrelseledamöterna och verkställande direktören har inte handlat i strid med stiftelselagen eller stiftelseförordnandet.

Stockholm den 28 april 2006

Gunnar Brodin

Annika Sandström

Jan-Erik Söderhielm

Anita Nilsson

Auktoriserad revisor

Auktoriserad revisor

Av Riksrevisionen förordnad revisor